

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԳԼԽԱՎՈՐ ԴԱՏԱԽԱՋՈՒԹՅՈՒՆ**

0010 ք. Երևան, Վ.Սարգսյան փ. 5
Էլ. փոստ info@prosecutor.am

Չարենցավան համայնքի ավագանուն
(Հասցե՝ ՀՀ, Կոտայքի մարզ, Կարեն Դեմիրճյան հրապ., 1 շենք)

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆ՝ ՀԱՅ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

«Դատախազության մասին» ՀՀ օրենքի 29-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝
«Դատախազի կողմից պետական (համայնքային) շահերի պաշտպանության հայց հարուցելն
ընդգրկում է՝

(...)

2) վարչական դատավարության կարգով պետության (համայնքի) գույքային և ոչ
գույքային շահերի պաշտպանության հայցի հարուցումը. (...):»:

Նույն հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝

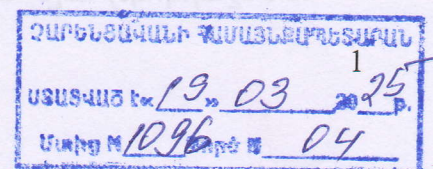
«Դատախազը պետական (համայնքային) շահերի պաշտպանության հայց հարուցում է
հետևյալ բացառիկ դեպքերում, երբ՝

1) իր լիազորություններն իրականացնելիս հայտնաբերում է, որ պետական կամ
տեղական ինքնակառավարման մարմինը, որին վերապահված է պետական (համայնքային)
շահերի պաշտպանությանն առնչվող տվյալ հարցերով հայց ներկայացնելը, իրազեկ լինելով
պետական (համայնքային) շահերի խախտման փաստի մասին, դատախազի կողմից հայց
ներկայացնելու առաջարկություն ստանալուց հետո ողջամիտ ժամկետում հայց չի
ներկայացրել:

«Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի 18-րդ հոդվածի 1-ին մասի
համաձայն՝

«Համայնքի ավագանին սույն օրենքով սահմանված կարգով

(...)

10) դատական կարգով կարող է վիճարկել Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը, օրենքներին և համայնքի ավագանու որոշումներին հակասող՝ համայնքի ղեկավարի որոշումները.»:

ՀՀ Վճռաբեկ դատարանն իր 2024 թվականի մայիսի 10-ի թիվ ՎԴ2/0250/05/23 որոշմամբ անդրադառնալով համայնքային շահերի հայց հարուցելու լիազորության իրականացմանը՝ նշել է հետևյալը.

«(...) երբ դատախազը իր լիազորություններն իրականացնելիս հայտնաբերել է համայնքի ղեկավարի կողմից համայնքային շահերի խախտման փաստ, պարտավոր է հայց ներկայացնելու առաջարկությամբ դիմել համայնքի ավագանուն, քանի որ վերջինիս է վերապահված համայնքային շահերի պաշտպանությանն առնչվող տվյալ հարցերով **հայց ներկայացնելու առաջնային իրավասությունը**: Եթե դատախազի կողմից հայց ներկայացնելու առաջարկություն ստանալուց հետո համայնքի ավագանին ողջամիտ ժամկետում հայց չի ներկայացրել դատարան, ապա միայն այդ պայմաններում է դատախազությունը ձեռք բերում համայնքային շահերի պաշտպանության հայց ներկայացնելու իրավունք:»:

ՀՀ Վճռաբեկ դատարանն իր նույն որոշմամբ, անդրադառնալով որևէ այլ պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմնի կողմից դատախազության առաջարկի հիման վրա վարչական դատավարության կարգով պետական (համայնքային) շահերի պաշտպանության հայց հարուցելու ժամկետներին, նշել է.

«(...) մի շարք դեպքերում օրենսդիրը պետական (համայնքային) շահերի պաշտպանության հայց հարուցելու առաջնային լիազորությունը վերապահել է այն պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմնին, որի իրավասությունների ոլորտում պետությանը (համայնքին) պատճառվել է գույքային վնաս:

Ուստի այն դեպքում, երբ պետական (համայնքային) շահերի պաշտպանությանն առնչվող տվյալ հարցով հայց ներկայացնելը վերապահված է որևէ պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմնի, դատախազը, **նախ պետք է պետական (համայնքային) շահերի պաշտպանության հայց ներկայացնելու առաջարկություն կատարի համապատասխան պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմնին:**

(...) Վճռաբեկ դատարանն արձանագրում է, որ դատախազի ներկայացրած առաջարկությունը ստանալուց հետո պետական շահերի պաշտպանությանն առնչվող

համապատասխան հայցով դատարան դիմելու պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմնի իրավասությունը սահմանափակված է ոռջամիտ ժամկետով, որը տվյալ պարագայում Վճռաբեկ դատարանի գնահատմամբ պետք է հաշվարկվի համապատասխան հայցադեռակի դեպքում ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքով նախատեսված ժամկետներով:

Ընդ որում, տվյալ ժամկետի հաշվարկման ելակետը պետք է պայմանավորել դատախազի կողմից ներկայացված առաջարկությունը ստանալու պահով:

Այլ կերպ ասած՝ եթե պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինը ստացել է դատախազի առաջարկությունը՝ պետական շահերի պաշտպանությանն առնչվող հարցով դատարան դիմելու վերաբերյալ, ապա տվյալ մարմինը առաջարկությունը ստանալուց հետո ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքով հայց ներկայացնելու ժամկետների պահպանմամբ պետք է դիմի ՀՀ վարչական դատարան, որպիսի ժամկետներում ներկայացված հայցը կհամարվի ոռջամիտ ժամկետում ներկայացված:

Այսինքն՝ համայնքի ղեկավարի վարչական ակտի, գործողության կամ անգործության կապակցությամբ դատախազը իրավասու է համայնքային շահերի պաշտպանության հայց հարուցել միայն այն պայմաններում, երբ վերջինս հայց ներկայացնելու առաջարկություն է ներկայացրել համայնքի ավագանուն, իսկ համայնքի ավագանին ոռջամիտ ժամկետում հայց չի ներկայացրել, այլ կերպ ասած՝ դրսևորել է անգործություն, որպիսի պայմաններում կարելի է փաստել օրենքով նախատեսված բացառիկ դեպքի և ըստ այդմ՝ պետական (համայնքային) շահերի պաշտպանության հայց ներկայացնելու լիազորությունը իրացնելու համար անհրաժեշտ նախապայմանների առկայության մասին»:

Տվյալ դեպքում, պետության գույքային շահերի արդյունավետ պաշտպանությունն ապահովելու և պետական (համայնքային) շահերի պաշտպանության հայց հարուցելու լիազորությունների շրջանակում իրականացված ուսումնասիրության ընթացքում պարզվել է, որ ՀՀ Կոտայքի մարզ, Չարենցավան համայնքի ղեկավարի 2010 թվականի դեկտեմբերի 20-ի թիվ 702 որոշմամբ Չարենցավան քաղաքի համայնքային սեփականություն հանդիսացող Շահումյան փողոց թիվ 1/2 հասցեի 210.0 (երկուր հարյուր տաս) քմ. հողամասն օտարվել է Վաղարշակ Հակոբի Վարդանյանին՝ հասարակական կառուցապատման նպատակով:

ՀՀ Կոտայքի մարզի Չարենցավան համայնքի և Վաղարշակ Հակոբի Վարդանյանի միջև 2010 թվականի դեկտեմբերի 28-ին կնքվել է անշարժ գույքի առուվաճառքի

պայմանագիր, իսկ 2011 թվականի հունվարի 10-ին Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի, գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման միասնական թիվ 07-007-4-28 մատյանի թիվ 233 համարի տակ գրանցվել է Վաղարշակ Վարդանյանի սեփականություն իրավունքը և տրվել է թիվ 27383825 սեփականության իրավունքի վկայականը:

ՀՀ կառավարության 2006 թվականի նոյեմբերի 30-ի թիվ 1725-Ն որոշմամբ հաստատված ՀՀ Կոտայքի մարզի Չարենցավան քաղաքային համայնքի (բնակավայրի) գլխավոր հատակագծի համաձայն՝ Չարենցավան քաղաքի, Շահումյան փողոց թիվ 1/2 հասցեի 210.0 քմ. հողամասն ընդգրկված է ՀՀ հողային օրենսգրքի 60-րդ հոդվածով նախատեսված սահմանափակումների ցանկում:

Իրավահարաբերության ծագման պահին գործող խմբագրությամբ ՀՀ հողային օրենսգրքի 60-րդ հոդվածի 6-րդ մասի համաձայն՝ «Արգելվում է քաղաքացիներին և իրավաբանական անձանց սեփականության իրավունքով փոխանցել պետական և համայնքային սեփականություն հանդիսացող այն հողամասերը, որոնք բնակավայրերում ընդհանուր օգտագործման հողեր են (հրապարակներ, փողոցներ, ճանապարհներ, գետափեր, զբոսայգիներ, պուրակներ, այգիներ, լողափեր և ընդհանուր օգտագործման այլ տարածքներ):»:

Վերոհիշյալ հոդվածի բովանդակային վերլուծությունից հետևում է, որ ընդհանուր օգտագործման տարածքները, այդ թվում՝ հասարակական օգտագործման համար նախատեսված կանաչ տարածքները չեն կարող լինել սեփականության իրավունքով այլ անձի փոխանցման առարկա, ուստի ենթակա չեն օտարման, մինչդեռ օրենսդրությամբ նախատեսված նման արգելքի պայմաններում օտարման ոչ ենթակա հողամասն օտարվել է:

Վերոգրյալ փաստական հանգամանքների և իրավական նորմերի համադրված վերլուծությունից հետևում է, որ համայնքի ղեկավարի վերոհիշյալ որոշմամբ խախտվել են համայնքի շահերը, ուստի առաջարկում եմ **նույն առաջարկությունը սրանալու պահից մեկամսյա ժամկետում** համայնքային շահերի պաշտպանության հայց հարուցել իրավասու դատարան և հարուցված հայցի մասին նույն օրը հայտնել ՀՀ գլխավոր դատախազություն, իսկ հայց չհարուցելու պարագայում նույն ժամկետում այդ մասին տեղեկացնել ՀՀ գլխավոր դատախազությանը:

Միաժամանակ տեղեկացնում եմ, որ մեկամսյա ժամկետում հարուցված հայցի մասին տեղեկատվության բացակայության դեպքում դատախազությունը ձեռնամուխ կլինի «Դատախազության մասին» ՀՀ օրենքի 29-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին կետի հիմքով հայց հարուցելու լիազորության իրացմանը:

**ՀԱՐԳԱՆՔՈՎ,
ՊԵՏԱԿԱՆ ՇԱՀԵՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏ՝**

ՏԱԹԵՎԻԿ ՍԱՐՈՒԽԱՆՅԱՆ

 Recoverable Signature

X

ՏԱԹԵՎԻԿ ՍԱՐՈՒԽԱՆՅԱՆ

Signed by: SARUKHANYAN TATEVIK 5301940996

Կատ. պետական շահերի պաշտպանության
վարչության դատախազ Մ. Հովհաննիսյան
հեռ. 311 702